

Možnosti léčby bolesti u osteoartrózy

Olga Šlégllová

Revmatologický ústav, Praha

Osteoartróza se řadí mezi nejčastější onemocnění kloubů a páteře a je charakterizována degenerativními změnami začínajícími v chrupavce. Kloubní změny způsobují bolest, ztuhlost, otok a ztrátu normální kloubní funkce. K problematice výběru metod léčby osteoartrózy se vyjadřuje řada mezinárodních doporučení. Protože však dosud chybí jednoznačně účinná kauzální léčba vedoucí k remisi onemocnění, jedná se o složitou problematiku. I možnosti účinného, ale zároveň bezpečného ovlivnění bolesti, která je nejčastější obtíž doprovázející osteoartrózu, jsou značně omezené.

Všechna aktuální mezinárodní doporučení pro léčbu osteoartrózy se shodují v důležité úloze nefarmakologické léčby a zvolení komplexního přístupu k léčbě osteoartrózy. K farmakologické léčbě se používají neopioidní analgetika, opioidy, symptomaticky pomalu působící léky na osteoartrózu či intraartikulární kortikoidy. Novým trendem je snaha o maximální využití potenciálu stávajících analgetik pomocí jejich kombinací. Využití léčiv z různých tříd se vzájemně se doplňujícími mechanismy účinku poskytuje lepší možnost účinné analgezie při snížených dávkách jednotlivých látek. Výhodné je i použití jejich fixních kombinací.

Klíčová slova: analgetika, intraartikulární kortikoidy, nesteroidní antirevmatika, osteoartróza, symptomaticky pomalu působící léky na osteoartrózu.

Pain treatment options for osteoarthritis

Osteoarthritis is one of the most common diseases of the joints and spine and is characterized by degenerative changes starting in the cartilage. Joint changes cause pain, stiffness, swelling, and a loss of normal joint function. Several international recommendations address the choice of treatment methods for osteoarthritis. However, because there is still no effective causal treatment leading to a remission of the disease, this is a complex issue. Even the possibilities of effective but safe treatment of pain, which is the most common problem accompanying osteoarthritis, are very limited.

All current international recommendations for the treatment of osteoarthritis agree on the crucial role of non-pharmacological treatment and the choice of a comprehensive approach to the treatment of osteoarthritis. Pharmacological treatment includes non-opioid analgesics, opioids, symptomatic slow-acting osteoarthritis drugs, or intra-articular corticosteroids. A new trend is to maximize the potential of existing analgesics by combining them. Using drugs from different classes with complementary mechanisms of action provides a better opportunity for effective analgesia at reduced doses of individual agents. The use of fixed combinations is also advantageous.

Key words: analgesics, intra-articular corticosteroids, non-steroidal antirheumatic drugs, osteoarthritis, symptomatic slow-acting drugs for osteoarthritis.

Úvod

Osteoartróza (OA) je nejčastější příčinou kloubního postižení ve středním, a především vyšším věku. Ve vyspělých zemích se její prevalence s prodlužující se střední délkou života a nárůstem obezity mezi dospělou populací zvyšuje. Výskyt OA stoupá v populaci v závislosti na věku a pohlaví. Je častější

u žen, ve věku na 64 let postihuje 60–70 % populace, a to je odhadem 302 milionů lidí na celém světě (1). OA je degenerativní proces, charakterizovaný patologickými změnami postihujícími celý kloub, včetně degradace chrupavky, remodelace kosti, tvorby osteofytů a synoviálního zánětu, které vedou k bolesti, ztuhlosti, otoku a ztrátě normální kloubní funkce (2).